

Avelsprogram för Dorset

Avelsprogrammet är framtaget av Svenska Fåravelsförbundet och grundar sig på följande lagstiftning

- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa,
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:8) om nötkreatur, grisar, hästar, får och getter som används i avel samt,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel).

Beskrivning av rasen

- Rasens namn: Dorset
- Dorset är ett medelstort köttfår med förmåga att brunsta året runt. Dorset används ofta som en av två eller flera raser i produktion av korsningslamm slaktade under årets första halvår.
- Kännetecknen för Dorset är lång kropp, väl musklad rygg och ull i ansikte, på ben och på svans.
- Viktiga framsteg sedan Dorset först kom till Sverige, är att man gjort djuren hornlösa, satt mera muskler på dem, förbättrat exteriören och förbättrat juverformen.
- Att kunna stambokföra rasrena djur är viktigt för att bedriva ett avelsarbete som senare kan resultera i att förse korsningslammproduktionen med bra rekryteringsdjur.
- Populationen enligt Elitlamms årsstatistik 2022, utgjordes av 452 tackor i renrasavel och 248 tackor som lammade betäckta med bagge av annan ras. 42 baggar användes för renrasavel. Totalt användes 106 renrasiga Dorsetbaggar i Sverige, för både renras- och korsningsavel. Då Dorset är en ras med bred genetisk bas som finns i ett stort antal länder, så finns också

möjlighet att bredda den svenska avelsbasen via import av genetiskt material, detta görs regelbundet.

Stamboken

- Identifiering av individer sker enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa. Identifiering av djuret sker innan djuret förs in i stamboken. För mer information om märkning, identifiering och registrering av djur, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.
- Stamboken förs i Elitlamm Avel. Rasrena djur som uppfyller Svenska Fåravelsförbundets regelverk för renrasighet, registreras med raskod Kdh. Stamboken är inte indelad i klasser.
- Härstamningsregistrering sker i Elitlamm Avel, detaljerad beskrivning av hur korrekt härstamning säkras, framgår av Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer, avsnittet ”Registrering i Elitlamm”.
- Det enda krav som ställs för att en individ ska föras in i stamboken är renrasighet.
- Stamboken är öppen.

Krav för införande i bilaga: Djur som har minst en förälder införd som renrasigt djur i stamboken kan föras in i bilagan om det inte uppfyller kraven för att föras in som renrasigt i stamboken. Kriterier för att föra in ett djur som renrasigt i stamboken, se nedan.

Krav för införande i stamboken, vid införande av avkommor till ett hondjur som finns i bilagan: Ett djur vars mor, mormor och mormors mor är införd i bilagan kan föras in som rasrent i stamboken förutsatt att djurets far, morfar och mormors far är renrasiga djur införda i rasens stambok.

- För införande av importerade livdjur, embryon eller seminbaggas, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.

Övrig information om avelsprogrammet

- Avelsprogrammets geografiska område är Sverige.

- För Svenska Fåravelsförbundets organisation som erkänd avelsorganisation, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.
- Avelsmål: Svensk Dorset ska vara ett funktionellt djur med fokus på produktionsegenskaper och lamning året runt. I avelsmålet ingår att förbättra köttansättning och tillväxt utan att försämra maternella produktionsegenskaper och utan att öka födelsevikten. Funktionell exteriör bör bedömas både på unga och äldre djur.
- Livdjursurval görs på besättningsnivå och sker baserat på besättnings förutsättningar och djurmaterial. Urvalen rekommenderas att göras med utgångspunkt i exteriör funktionalitet, lamningsresultat, mönstringsresultat, riksbedömningsresultat och avelsvärden. Problem som uppkommer i varierande grad och som bör hanteras genom utslagning av djur, är exempelvis dålig behåring, för snabb klövtillväxt och alltför långa svansar. Brokighet bedöms som ok i renrasavel, men bör registreras som avvikande färg i Elitlamm Avel. Vita djur bör premieras vid mönstring och riksbedömning.
- Kroppsmönstring av avkommor rekommenderas men är frivillig (ej krav för stambokföring). För att nå avelsmålet rekommenderas livdjursurval enligt ovan, kroppsmönstring, riksbedömning och avelsvärdering. Den slutliga bedömningen vid livdjursurval görs av varje enskild djurägare. Se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer för vidare information om mönstring, riksbedömning och avelsvärdering.
- Hållbart utnyttjande. Företrädare för rasen verkar för:
 - o hög anslutning till Elitlamm Avel
 - o att öka antalet besättningar med renrasavel
 - o att ej avla på djur med kända genetiska defekter
 - o att uppmärksamma uppfödare om smittsamma sjukdomar såsom MV och fotröta och verka för hög anslutning till kontrollprogram i förekommande fall
- Inavel ska undvikas.